Nr 4

Betänkande i anledning av vissa i prop. 1972: 1 bil. 2 behandlade för flera huvudtitlar gemensamma frågor.

I prop. 1972: 1 bil. 2 behandlas vissa för flera huvudtitlar gemensamma frågor.

Punkterna 1—8 i bilagan har remitterats till inrikesutskottet och punkterna 9—10 till finansutskottet.

I punkterna 1—5 samt 8 delges riksdagen vad föredraganden anfört i följande frågor:

1. Den allmänna lönenivån för statsanställda m. m.
2. Lönegradsplacering för vissa tjänster m. m.
3. Handläggningsordning vid lönegradsplacering av tjänster i samband med organisationsförändringar
4. Reglering av vissa arvoden
5. Kostnader för vissa personalvårdande åtgärder
8. Anställningsformen i statstjänst, m. m.

Utskottet

Utskottet har inte funnit anledning till något uttalande i förevarande frågor och får därför hemställa

att riksdagen lägger till handlingarna punkterna 1—5 samt 8 i bilaga 2 till prop. 1972: 1.

6. Psykologiska undersökningar inom statsförvaltningen m. m.

Användningen av psykologiska undersökningsmetoder vid personurval inom statsförvaltningen har behandlats tidigare i riksdagen, bl. a. vid 1965 och 1967 års riksdagar (mot. 1965: I: 341 och II: 411, ABU 1965: 46, rskr 1965: 417 resp. mot. 1967: I: 120 och II: 158, ABU 1967: 35, rskr 1967: 299).

I propositionen behandlas frågan om psykologiska undersökningar inom statsförvaltningen på grundval av ett av testutredningen framlagt betänkande med bihang (SOU 1971: 47 och 48).

Enligt utredningen har psykologiska urvalsmetoder använts inom statsförvaltningen sedan slutet av 1920-talet. Verksamhetens omfattning har varit tämligen konstant under senare delen av 1960-talet då årli-

gen 3 000—3 650 personer har testats. Utredningen utgår från att urvalsmetoder av detta slag framdeles kommer att användas i personaladministrationen i nya sammanhang och beträffande ett ökat antal kategorier anställda.

Handlingar som upprättats vid psykologisk undersökning är sekretessbelagda enligt 14 § lagen om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar (1937: 249, jfr prop. 1968: 126, KU 1968: 23, rskr 1968: 343).

Utskottet

Utskottet kan i allt väsentligt biträda de synpunkter och förslag som testutredningen och föredragande statsrådet har lagt fram rörande psykologiska urvalsmetoder i samband med anställning och befordran inom statsförvaltningen. Utskottet vill sålunda framhålla att endast sådana den enskilde berörande förhållanden får undersökas som har ett klart samband med beslut i en urvalssituation samt att resultatet av psykologiska undersökningar får utgöra endast en del av underlaget för sådant beslut, dvs. vara enbart ett komplement till mera konventionella urvalsmetoder. Utskottet vill vidare, liksom sker i propositionen, kraftigt understryka att förfaranden av det slag det nu gäller måste utföras med största grannlagenhet och hänsyn till individens personliga integritet.

Med angivna synsätt finner utskottet det tillfredsställande att en särskild nämnd föreslås inrättad för rådgivning till i första hand statliga myndigheter i frågor rörande psykologiska undersökningar. I nämnden skall ingå förutom fackexperter även företrädare för samhället. Enligt utskottets bedömning kan en sådan nämnd komma att främja den noggranna prövning av myndigheternas behov av psykologiska undersökningar som förutsatts av utredningen.

Utskottet biträder sålunda förslaget att en fristående nämnd för psykologiska undersökningar inrättas. Nämndens verksamhet avses pågå under en försökstid av tre år. Under denna tid gjorda erfarenheter förutsätts ligga till grund för senare beslut om den fortsatta verksamheten. Utskottet anser att detta kan vara en lämplig ordning.

Vad i övrigt anförts om nämndens administrativa anknytning till statens personalnämnd, verksamhetens finansiering m. m. föranleder ingen erinran från utskottets sida. Frågor rörande medelsanvisningen för nämndens verksamhet kommer utskottet att behandla i betänkandet InU 1972: 5.

Utskottet hemställer

att riksdagen godkänner vad i propositionen föreslagits om psykologiska undersökningar inom statsförvaltningen.

7. Bemyndigande för Kungl. Maj:t att inrätta vissa tjänster i samband med omlokalisering

Enligt gällande ordning för inrättande av statliga tjänster måste i regel riksdagens medgivande inhämtas för att Kungl. Maj:t skall kunna inrätta ordinarie eller extra ordinarie tjänst i lägst lönegrad C 1.

I föregående års riksdagsbeslut angående omlokalisering av viss statlig verksamhet har förutskickats att anställda vid omlokaliseringsmyndigheterna som så önskar skall bistås med kraftfulla arbetsförmedlande insatser för att bereda dem fortsatt arbete i Storstockholmsområdet.

Vid omplacering till annan statlig myndighet eller institution av anställd som anfört vägande skäl mot flyttning skall eftersträvas att han placeras på tjänst med samma anställningsform som den tjänst han lämnar. Om endast tjänst med annan anställningsform finns tillgänglig hos den myndighet eller institution där omplacering är aktuell, avses den anställde få en personlig tjänst med bibehållen anställningsform. Det förutsätts att tjänst i motsvarande lönegrad hos den mottagande myndigheten eller institutionen hålls vakant så länge den personliga tjänsten uppehålls.

Som framgått av vad som anförts inledningsvis krävs riksdagens medgivande om personlig ordinarie eller extra ordinarie tjänst på löneplan C skulle behöva inrättas. I propositionen föreslås att Kungl. Maj:t inhämtar riksdagens bemyndigande att i nu avsedda fall inrätta personliga ordinarie eller extra ordinarie tjänster på löneplan C.

Utskottet

Utskottet har inte funnit anledning till erinran mot propositionens förslag utan hemställer

att riksdagen bemyndigar Kungl. Maj:t att i enlighet med vad i propositionen förordats inrätta ordinarie eller extra ordinarie tjänster på löneplan C i samband med omlokalisering.

Stockholm den 22 februari 1972

På inrikesutskottets vägnar
KARL ERIK ERIKSSON

Närvarande: herrar Eriksson i Arvika (fp), Fagerlund (s), Nilsson i Östersund (s), Andersson i Billingsfors (s), Nordgren (m), fru Hörnlund (s), herrar Rimås (fp), Johansson i Simrishamn (s), Stridsman (c), fru Ludvigsson (s), herrar Oskarson (m), Mattsson i Skee (c), Gustafsson i Säffle (c) och Hallgren (vpk).

MARCUS BOKTR. STHLM 1972 720058